

Raport z konsultacji społecznych
z mieszkańcami Miasta Białegostoku dotyczących projektowania założeń
Budżetu Obywatelskiego w Białymstoku na 2020 rok

Przedmiot konsultacji	założenia Budżetu Obywatelskiego w Białymstoku na 2020 rok
Podstawa prawna	Zarządzenie Nr 1391/18 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ogłoszenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Miasta Białegostoku dotyczących projektowania założeń Budżetu Obywatelskiego w Białymstoku na 2020 rok
Zasięg, w tym liczba uczestników konsultacji	Konsultacje skierowano do mieszkańców Białegostoku. Informacja o konsultacjach została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronach internetowych: www.bialystok.pl oraz www.cas.bialystok.pl oraz rozesłana do Wnioskodawców projektów do Budżetu Obywatelskiego 2019, a także zamieszczona na tablicy ogłoszeń. Otrzymano opinie 5 mieszkańców.
Termin konsultacji	19.12.2018 r. – 31.12.2018 r.
Metody i formy konsultacji	1) zbieranie opinii przesyłanych drogą elektroniczną na adres e-mail: cas@um.bialystok.pl z dopiskiem „BO2020”; 2) zbieranie opinii w formie pisemnej dostarczanych osobiście lub korespondencyjnie do Centrum Aktywności Społecznej Urzędu Miejskiego w Białymstoku, ul. św. Rocha 3, 15-879 Białystok; 3) punkt konsultacyjny w siedzibie Centrum Aktywności Społecznej Urzędu Miejskiego w Białymstoku, ul. Św. Rocha 3, pok. 6, otwarty w godzinach pracy urzędu.
Koszt konsultacji	Wykonany w ramach zasobów kadrowych Centrum Aktywności Społecznej.
Jednostka organizacyjna Urzędu/Miasta merytorycznie odpowiedzialna za konsultacje	Centrum Aktywności Społecznej

Zebrane opinie i propozycje	Stanowisko Prezydenta Miasta
1) Projekt oświatowy powinien być ogólnodostępny dla dzieci chodzących do przedszkola, a nie dla wszystkich – bo to nie jest projekt osiedlowy.	Jedną z zasad budżetu obywatelskiego jest ogólnodostępność realizowanych zadań, bez względu na kategorię projektu, co oznacza możliwość korzystania z inwestycji (w przypadku projektów „twardych”) oraz udziału w realizowanych wydarzeniach (w przypadku projektów „miękkich”) przez zainteresowanych mieszkańców Białegostoku.
2) Na projekty oświatowe powinni głosować wszyscy – również nasze przedszkolaki, a nie jak ostatnio od 13 r.ż.	Na projekty budżetu obywatelskiego mogą głosować osoby małoletnie za zgodą opiekuna prawnego.
3) Zmiana regulaminu poprzez umożliwienie lokalizacji projektów "twardych" na terenach, w których Gmina Białystok posiada większościowe udziały np. 19/20 i istnieje możliwość geodezyjnego wydzielenia działki pod teren ujęty w projekcie, np. parking. Obecny regulamin tego zabrania, przez co mieszkańcy chcąc zgłosić projekt na takim terenie są automatycznie pozbawieni możliwości realnego kształtowania swojej okolicy poprzez działania Budżetu Obywatelskiego, który w tym celu został stworzony. Mam nadzieję, że moja uwaga zostanie uwzględniona, tym bardziej, że dotyczy mieszkańców powstającego osiedla Nowa Wygoda.	Inwestycja realizowana w ramach budżetu obywatelskiego (projekt „twardy”) powinna być zlokalizowana na terenie, na którym Miasto Białystok zgodnie z prawem może wydatkować środki publiczne. Stan prawny gruntu oceniany jest na moment złożenia i weryfikacji wniosku. Budżet obywatelski daje możliwość zgłaszania projektów na terenach nie będących własnością miasta (niezbędne stosowne oświadczenie dysponenta gruntu) w przypadku działań o charakterze tzw. „miękkim”, np. warsztaty, festyny.
4) Obecnie, nie jest możliwym zgłoszenie projektu "twardego", na terenie którym gmina ma większość udziałów (jak w przypadku odrzuconego projektu budowy parkingu na osiedlu Nowa Wygoda, gdzie 19/20 udziałów posiada gmina, a 1/20 deweloper) kiedy możliwym jest geodezyjne wydzielenie tej działki. Realne potrzeby mieszkańców Białegostoku nie mogą zostać spełnione, dodatkowo biorąc pod uwagę fakt, iż działka zgłoszona w odrzuconym projekcie jest stale zaniedbywana przez miasto, którego władarze pomimo wielu zgłoszeń odrzucają zasadne podania mieszkańców.	
5) Potrzebne jest zwiększenie puli środków na budżet zielony, co najmniej do 2 mln. Budżet obywatelski 2019 - pierwszy, w którym wydzielono pulę środków na zielone projekty - pokazał, jak duże jest zainteresowanie mieszkańców Białegostoku projektami koncentrującymi się na rozwoju terenów zielonych. Dotyczy to nie tylko ilości zielonych projektów i ich pomysłodawców, ale też osób zainteresowanych oddaniem głosu na taki projekt.	W edycji Budżetu Obywatelskiego 2019 zgłoszonych zostało 14 projektów zielonego budżetu, co stanowi około 9 % wszystkich zgłoszonych projektów. 1 mln zł przeznaczony na projekty zielonego budżetu stanowi 10% całej puli środków.

Ta oddolna chęć rewitalizacji miejskich terenów, tworzenia parków i nasadzeń, powinna być wspierana. Wszelkie takie przedsięwzięcia nie tylko podnoszą estetykę miasta, ale też podnoszą komfort życia mieszkańców, m.in. pomagając w zapobieganiu pogarszaniu się jakości powietrza w mieście. Niewielka w skali całego budżetu obywatelskiego pula środków powoduje, że wiele z pomysłów mieszkańców nie ma szans na realizację.

Zwiększenie puli środków na zielony budżet jest jednak potrzebne nie tylko w celu umożliwienia realizacji większej ilości zielonych projektów. Będzie oznaczać również traktowanie projektów zielonych na równi z projektami z innych kategorii. Przy obecnym podziale środków pomiędzy poszczególne kategorie projektów, ze względu na finansowe ograniczenia zielonego budżetu, nie będą realizowane zielone projekty, które w głosowaniu uzyskały ponad 1000 głosów - tymczasem np. projekty miejskie, na które zagłosowało niespełna 700 osób, zakwalifikowały się do realizacji. Już proste porównanie ilości głosów wskazuje na to, że obecny podział faworyzuje projekty innych kategorii kosztem projektów zielonych, nawet tych cieszących się większym zainteresowaniem mieszkańców.

- 6) Należy podwyższyć maksymalną kwotę na projekt zielony do 1 mln (zrównanie z kwotą w edycji 2019). Zapewnienie możliwości realizacji projektu w powyższych ramach finansowych umożliwia tworzenie przestrzeni zielonych wysokiej jakości. Prawidłowo zrealizowany i przynoszący korzyści mieszkańcom zielony projekt rzadko jest projektem tanim. Kosztowne są zarówno dobrej jakości sadzonki, mogące przetrwać w wymagających miejskim warunkach, jak i późniejsze zabiegi pielęgnacyjne nasadzeń. Obniżanie maksymalnego kosztu pojedynczego projektu nie może być w związku z tym odpowiedzią na sygnalizowane w punkcie 1 zagadnienie znacznego (przewyższającego ramy zielonego budżetu) zainteresowania mieszkańców miasta realizacją takich projektów. Jego skutkiem może być wprawdzie realizacja większej liczby projektów bez zmiany ram finansowych zielonego budżetu, jednak odbędzie się to kosztem ich jakości.

Podczas procesu ewaluacji Budżetu Obywatelskiego 2019 zgłaszane były uwagi, iż wartość pojedynczego projektu nie powinna być równa kwocie przeznaczanej na całą kategorię. Przy poziomie 1 mln zł obniżenie wartości maksymalnej pojedynczego projektu do 500 tys. zł daje szansę na realizację większej liczby projektów. Należy zaznaczyć, że w ramach BO2019 tylko 2 spośród zakwalifikowanych projektów zielonego budżetu opiewało na kwotę większą niż 500 tys. zł, a więc mieszkańcy preferują mniejsze inwestycje zielone wzbogacające ich przestrzeń.

<p>7) Głównym problemem, z którym się spotkałam przy próbie zgłoszenia projektu do Budżetu Obywatelskiego jest bardzo mała ilość informacji dt. działek należących do miasta. O tym problemie rozmawiałam już wcześniej z innymi osobami, które próbowały zgłaszać różne projekty w poprzednich latach. System GIS Białystok wprawdzie pokazuje, które działki są własnością miasta, jednak już nie rozróżnia, które z tych działek są przekazane w użytkowanie wieczyste różnym organizacjom, wspólnotom mieszkaniowym czy też osobom prywatnym. Uwzględnione są także działki, co do których toczy się postępowanie sądowe, przez co nie można na ich terenie budować projektów z BO. Niektóre działki są już przeznaczone na inne inwestycje, lecz bardzo trudno znaleźć na ten temat jakiegokolwiek informacje. O ile można sprawdzić plan zagospodarowania, to statusu prawnego działki jako prywatni mieszkańcy nie możemy sprawdzić w łatwy i szybki sposób. Sprawdzenie, czy na działce można realizować projekt (za pośrednictwem Centrum Aktywności Społecznej) zajęło około 1 miesiąca, zaś według mnie powinno zająć nie więcej niż 1 dzień. Obecnie łatwiejszym sposobem wydaje się złożenie kilkuset wniosków z nadzieją, że uda się "ustrzelić" teren, na którym można zbudować plac zabaw czy też jakąś inną inwestycję z BO. Właśnie problem własności działek był głównym powodem odrzucania projektów w poprzednich edycjach BO.</p> <p>8) Bardzo pozytywnie widzę zmniejszenie wymaganej ilości podpisów. Angażowanie dużej liczby osób, aby następnie projekt został odrzucony zniechęca wielu mieszkańców do ewentualnej partycypacji w kolejnych edycjach BO.</p> <p>9) Dobrze by było, aby na stronie dot. zgłaszania projektów poza przykładowym kosztem budowy podstawowych struktur (jak plac zabaw czy przejście dla pieszych) udostępnić zainteresowanym pliki z szacunkowymi kosztami inwestycji dostępnymi w CAS (jak koszt oczyszczania zieleni). Skoro w formularzach zgłoszeniowych wymaga się podawania szacunkowych kosztów, to należy odpowiednie informacje udostępnić.</p> <p>10) Co do harmonogramu, to w przeciwieństwie do roku 2018 dobrze by było uwzględnić, że wielu mieszkańców naszego województwa ma wielowyznaniowe rodziny i umieszczenie terminu na składanie projektów, a tym bardziej terminów</p>	<p>Kompleksowe sprawdzenie stanu prawnego działki i jej przeznaczenia jest procesem długotrwałym i czasochłonnym wymagającym współpracy kilku jednostek Urzędu Miejskiego. Podstawowe informacje można sprawdzić w serwisie GIS, w departamentach merytorycznych, a także podczas maratonów pisania projektów. Szczegółowe sprawdzenie stanu prawnego działek stanowiących własność Miasta Białystok może odbyć się na etapie weryfikacji. Z tego też powodu harmonogram zakłada kilkumiesięczny okres weryfikacji szczegółowej. Ponadto, w przypadku braku możliwości realizacji projektu w zaproponowanej przez Projektodawcę lokalizacji, departamenty merytoryczne podejmują próbę zaproponowania innych nieruchomości gminnych znajdujących się w określonej, preferowanej lokalizacji, a spełniających warunki wyznaczone zasadami budżetu obywatelskiego.</p> <p>Zmniejszenie liczby osób popierających projekt wynika z przepisów art. 5a ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym - nie może być ona większa niż 0,1% mieszkańców terenu objętego pulą budżetu obywatelskiego, w którym zgłaszany jest projekt.</p> <p>W każdej edycji przygotowywane są szacunkowe koszty funkcjonowania miasta jako materiały pomocnicze dla mieszkańców. Również podczas organizowanych maratonów pisania projektów oraz w poszczególnych departamentach Urzędu Miejskiego specjaliści z różnych dziedzin pomagają w przygotowywaniu kosztorysu zadania.</p> <p>Harmonogram budżetu obywatelskiego musi uwzględniać poza okresem składania wniosków również kolejne etapy, tj. weryfikację, pracę Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego, odwołanie, promocję</p>
--	---

konsultacji i dyżurów dt. BO w czasie tuż przed lub tuż po świętach wielkanocnych katolickich i prawosławnych nie daje wielu mieszkańcom możliwości skorzystania z konsultacji i wielu zniechęca do składania projektów.

projektów zakwalifikowanych oraz głosowanie i ogłoszenie wyników. Cały proces musi zakończyć się do końca października, tak by zadania mogły być ujęte w planie budżetowym. Okres składania wniosków trwa około 4 tygodni, wówczas w każdym dniu roboczym możliwe jest zgłoszenie się do punktu konsultacyjnego.

11) Podział budżetu na 4 kategorie jest uzasadniony, choć kategoria "Zielony budżet" powinna być szczegółowo dopracowana z podaniem dokładnych kryteriów, jakie projekty można tu zgłaszać.

Uwaga zostanie uwzględniona przy projektowaniu regulaminu BO2020.

Sporządziła: Joanna Marchel

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski